

Skub

DKP • Information • Debat • Aktivitet

NR. 4 • NOVEMBER 2022



*Læs inde i bladet: USSR 100 år side 4
Hvem sprængte NordStream? side 8*

Indholdsfortegnelse

USSR 100 år	4
NordStream	8
Fødselsdagsinterview: Jørgen Tved 90 år	11
Cuba – solidaritet og verdensmøde	14
Fra bevægelserne	16
DKU	18
Debat	20
Bøger	21

Skub i 2023:

Januar: Deadline 29. december. Udkommer 12. januar
April: Deadline 5. april. Udkommer 20. april
August: Deadline 3. august. Udkommer 17. august
November: Deadline 2. november. Udkommer 16. november

Udgivelsesdatoen er den dag, bladet forventes leveret fra trykkeriet. Der vil gå nogle dage, inden bladet er abonnenterne i hænde.

Kontingentsatser i DKP

Medlemmer med årsindtægt
 under kr. 150.000: Kr. 200 pr. kvartal
 over kr. 150.000: Kr. 450 pr. kvartal

Bank 1551 0009889744
 Giro 9889744 (+01< +9889744)

Skub nr. 4 november 2022

Udgivet af Danmarks Kommunistiske Parti
 Frederikssundsvej 64, 2400 København NV
 Tlf.: 33 91 66 44
 www.dkp.dk
 E-post dkp@dkp.dk
 Giro/bank (1551) 5 00 27 53

LaserTryk, Århus

Ansvarshavende redaktør:
 Henrik Stamer Hedin

Synspunkter fremsat i signerede artikler dækker ikke
 nødvendigvis redaktionens eller partiledelsens holdning.

Skub udkommer 4 gange om året. Årsabonnement: Kr. 200

Deadline næste gang den 29. december 2022

Annoncepriser i Skub

1 side	kr. 1.000
½ side	kr. 500
¼ side	kr. 250

og så videre dernedad.

Skub ||||

Manuskripter til SKUB

modtages gerne på papir, men helst i digital form – tekster i et tekstbehandlingsformat (Word eller WordPerfect, *ikke* pdf eller billedfil), billeder i gængse billedformater og i en passende høj opløsning (filstørrelse mindst 100 KB). Tekst og billeder fremsendes som selvstændige filer, *ikke* integrerede i samme dokument. Begge dele kan mailes til redaktørens e-adresse hedin@c.dk.

På forhånd tak.

Red.

Åbningstider

for DKP's sekretariat og partibutik,
 Frederikssundsvej 64,
 København NV

Torsdag 13-16
 Fredag 13-16

Telefon: 33 91 66 44

Forsidebilledet er fra »minimarchen« mod atomvåben, oprustning og militarisering den 6. november. Foto: John Christoffersen,

En rambuk for frihed og et bolværk for fred

Når dette år rinder ud, er det et århundrede siden, Sovjetunionen kom til verden. Den 1. unionssovjetskongres i december 1922 traf beslutning om at oprette Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker, USSR. Hvordan det gik til, og hvilke overvejelser der lå bag, gøres der rede for i den artikel, som begynder på næste side.

USSR's dannelse var en triumf for verdensproletariatet, for demokratiet og for alle bestræbelser på fred og venskab mellem folkene. Derfor blev Sovjetunionen også lagt for had af alle reaktionære, af kapitalens pengemænd, af magthaverne og deres håndlangere og af de imperialistiske stormagter, der netop troede endegyldigt at have delt verden imellem sig. Den blev kaldt en trussel mod friheden og mod freden. Sovjetunionen var det modsatte: Den var en rambuk for friheden og et bolværk for freden.

Derfor blev Sovjetunionen også en kilde til inspiration og mod for de masser i den kapitalistiske verden, der led under krise og massearbejdsløshed, under fascisme og alle former for undertrykkelse. Den gav kampen krop og retning. Og den var en kontant støtte, hvor det behøvedes.

Det var Sovjetunionen, der trak det store læs i kampen mod det nazistiske Tyskland og det ekspansionistiske Japan. Det var sovjetiske soldater, der hejste arbejderklassens og folkenes røde fane over den rigsdag i Berlin, hvor demokratiets og retsstatens selvbestaltede vogtere havde kapituleret til fascismen. Det var sovjetiske soldater, der sprængte portene til Auschwitz og Sachsenhausen og andre nazistiske koncentrationslejre.

Sovjetunionens eksempel gav inspiration til velfærdsstaten i de rige kapitalistiske lande og til, at arbejdende mennesker fik adgang til sundhed, uddannelse og kultur. Det var Sovjetunionen og de andre socialistiske lande, der opstod omkring den, som gav ikke kun inspiration, men også materiel støtte til de slavebundne folks frihedskamp mod kolonimagterne, den frihedskamp, som bragte det britiske, det franske og til sidst også det portugisiske imperium til fald.

Det var i kraft af Sovjetunionens opbakning, at Cuba kunne gøre sig fri af den amerikanske imperialisme og Vietnam vinde en menneskealders krig mod supermagten USA. Det var Sovjetunionens videnskabsmænd og kosmonauter, der for første gang i verdenshistorien overvandt tyngdekraftens lænker og gav menneskeheden et fodfæste uden for den klode, som var dens vugge og hjem, men også dens fængsel.

Det var Sovjetunionens og den socialistiske lejrs styrke, der sikrede fyrre års fred i Europa, og at to generationer af europæere kunne vokse op i sikkerhed og velstand og med begrundet håb om, at morgendagen ville indfri endnu flere af de løfter, som dagen gav. Det var Sovjetunionen, der gjorde det muligt for os at løfte hovedet og se sol i møde.

I årtier hamrede verdensreaktionen løs på denne fæstning for fred, velstand og fremgang. Til sidst lykkedes stormløbet. Sovjetunionen ophørte med at eksistere.

Følgerne blev katastrofale. I de tredive år, der er gået, siden Sovjetunionen blev nedlagt af tre præsidenter ved et hemmeligt møde dybt i de hviderussiske skove uden at spørge det sovjetiske folk, har vi haft krig i Europa – med kortvarige pauser, men igen og igen krig og til stadighed fjendskab, mistro og oprustning. Verden går ikke længere fremad; sociale og politiske landvindinger for almindelige arbejdende mennesker bliver eroderet og afviklet. Og der er ikke længere noget håb om, at dagen i morgen bliver bedre end den i dag.

Sovjetunionen beviste, at friheden kan vindes, men også, at den kan tabes igen. Den krig, der i disse måneder raser lige op til vore grænser, og som vi selv bidrager til, er en direkte følge af Sovjetunionens undergang. Den er en formaning om aldrig igen at lade os besnære af tilbageskridtets kræfter og tillade, at det håb, vi har vundet ved blod, sved og tårer, bliver taget fra os.

Husk:

Landsledelsesmøde

den 26.-27. november 2022
i København

Lørdag vil Fagligt Udvalg fremlægge et tredelt oplæg om OK23, EU's mindstelønsdirektiv og den økonomiske og sociale situation i Danmark under krise og krig. Søndag behandles udviklingen i genforeningen med KPId, og der bliver en debat om den overordnede strategi i kampen mod oprustning og den manglende kontrol med kapitalen. Desuden kan ventes rapport fra landsmødet i Folkebevægelsen mod EU. Mødet er åbent for alle medlemmer af DKP. Tilmelding og nærmere oplysninger hos Gerhard Wehlitz på tlf. 30637118, e-post gewe@live.dk, eller Gitte Thomsen, tlf. 98139681, e-post folket@folketsradio.dk

Forretningsudvalget

Et frivilligt forbund af ligestillede nationer

Med dette års udgang ville Sovjetunionen være fyldt 100 år. Sidst på året 1922 gik Ruslands revolutionære folkeslag sammen om at stifte Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker, kort kaldet Sovjetunionen. KPId's blad *Kommunist* bad mig skrive en artikel om denne milepæl for demokrati og national selvbestemmelse. Pladsforholdene i *Kommunist* gjorde det nødvendigt at forkorte artiklen en smule, så den kunne rummes på et midtersideopslag. Her følger den fulde tekst. Den bygger på fremstillingen i bd. 4 af *Den internationale arbejderbevægelse*, Sputnik 1987, oversat af mig.

Af Henrik Stamer Hedin

Da det Russiske Kejserrige blev fejlet til side af revolutionerne i 1917, betød det selvstændighed for mange af de folk, der havde været undertrykt af kejserriget. Nogle af disse havde allerede et vist mål af hjemmestyre; det gjaldt således både Polen og Finland, der formelt var storhertugdømmer i personalunion med Rusland. De blev nu selvstændige, og magten i begge lande blev hurtigt grebet af nationalistiske strømninger i nær slægt med de fascistiske partier, der i de samme år eller lidt senere skød i vejret i alle vest- og centraleuropæiske lande. Det var en blodig affære; i Finland er man endnu ikke færdig med at gøre tabene op, men det seneste tal, jeg har set, er 50.000 revolutionære arbejdere, der blev dræbt af »de hvide« eller omkom i styrets koncentrationslejre. Dette i et land af Danmarks størrelse!

Andre steder kom »de røde« til magten i nært samarbejde med bolsjevikkerne i Rusland og oprettede deres egne sovjetrepublikker. I de tre baltiske lande blev de knust af tyske tropper, efter at Tyskland ved freden i Versailles var gået ind på at genoptage krigen på østfronten, hvor der ellers var sluttet en for Tyskland fordelagtig fred. Tyske tropper var også delagtige i myrderierne i Finland. Men i Ukraine og i Hviderusland overlevede sovjetmagten, selv om også verdenskrigens sejrherre intervererede i borgerkrigen på de hvides side, da det gik op for dem, at Tyskland åbenbart ikke var i stand til at klare ærterne på egen hånd.

Allerede i borgerkrigsårene havde Lenin skrevet til Ukraines arbejdere og bønder: »Vi ønsker et frivilligt forbund af nationer, et forbund, der ikke tillader en nation at anvende nogen form for magt mod en anden, et forbund, som grundes på den fuldeste tillid, på klar bevidsthed om broderlig enhed, på et ganske frivilligt samtykke.«¹

Lenin understregede, at det ikke var let at få bugt med følgerne af national ulighed, fortidig splid, national isolation og nationale fordomme, men påpegede, at sovjetmagten først og fremmest havde givet »alle ikke-russisk nationaliteter deres egne republikker eller autonome områder«.² RSFSR, den Russiske Socialistiske Føderative Sovjetrepublik, havde som føderation af mange nationaliteter stor erfaring i nationalstatslig, økonomisk og kulturel opbygning styret af internationalisme, ligeret mellem store og små folk og tålmodig hjælp til tilbagestående folkeslag. I årene 1919-22 havde den ene nationalitet

efter den anden fået sin egen hjemmestyreordning inden for RSFSR, enten som autonom republik (således den Karelske, den Kirgisiske og Krim) eller som autonomt område (flere regioner i Sibirien og Fjernøsten).

Med de selvstændige sovjetrepublikker – den ukrainske og den hviderussiske – havde RSFSR nære militære og politiske forbindelser. En antifeudal folkelig demokratisk revolution støttet af den Røde Hær havde i februar 1920 ført til, at der på Khiva-khanatets territorium syd for Aral-søen var blevet oprettet en Khoesmisk Folkerepublik, og i oktober var Folkesovjetrepublikken Bukhara kommet til – også et overgangsstadie til en socialistisk republik. Begge disse meget tilbagestående områder indgik alliancetraktater med RSFSR og aftaler om militær, politisk og økonomisk hjælp.

Ligeledes i 1920 var befrielsen af Transkaukasien begyndt. I april styrtede en væbnet opstand organiseret af kommunistne regeringen i Azerbajdjan, som havde været styret af det tyrkisk-nationalistiske Musavat-parti, men nu blev en uafhængig socialistisk sovjetrepublik. I Armenien sejrede en opstand mod den venstrenationalistiske Dasjnak-regering i november 1920, og sovjetterne tog magten. Mensjevik-regeringen i Grusien holdt længere, men i februar 1921 faldt også den, fældet af det oprørske folk med støtte fra de andre sovjetrepublikker. Alle de transkaukasiske republikker indgik samarbejds-traktater med RSFSR. Disse byggede på de leninske principper om folkenes suverænitet og ligeret, og frivilligt indgåede forpligtelser tjente kampen for det fælles mål, socialismen.

De traktatlige forbindelser mellem sovjetrepublikkerne indebar, at der skulle være fælles folkekommissariater (dvs. ministerier) på forsvars-, udenrigshandels-, finans- og arbejdsområdet. Også det Øverste Økonomiske Råd og andre økonomiske organer udøvede funktioner, der var fælles for alle republikker. Men erfaringen viste også de traktatlige forbindelsers svage sider og deres utilstrækkelighed. Der var ingen præcise forskrifter for forholdet mellem republikkernes øverste magtorganer indbyrdes. Arbejdsgangen i de fælles folkekommissariater var kompliceret og uoverskuelig. Finansrelationerne mellem republikkerne imellem var prægede af uklarhed, og planlægningsspørgsmålene var uløste. Det blev stadig tydeligere, at det var nødvendigt at finde nye former for et snævrere politisk og økonomisk samarbejde mellem de uafhængige republikker.

En vigtig etape på vejen mod nye allianceformer var oprettelsen af den Transkaukasiske Føderation. Netop fordi det nationale spørgsmål her var stillet på spidsen, var det for at få bugt med følgerne af tsarismens stormagtspolitik og de borgerlige nationalistiske regeringers handlinger og komme i gang med en socialistisk opbygning formålstjenligt at slutte Azerbajdjan, Armenien og Grusien sammen i en føderativ stat. I økonomisk henseende var Transkaukasien et hele, og de nationalistiske regeringers afbrydelse af forbindelserne havde skadet økonomien meget. Hensynet til den økonomiske genopbygning dikterede den sammenlægning af jernbanerne, som de lokale

kommunistiske partiers centralkomiteer besluttede i april 1921. To måneder senere undertegnede en aftale om oprettelse af et fælles folkekommissariat for udenrigshandel. Det kaukasiske bureau under RKP (b)'s centralkomité traf snart efter beslutning om at oprette et kaukasisk økonomisk bureau og nåede den 2. november frem til, at et føderativt forbund ville være formåls-tjenligt.

Den 29. november 1921 blev dette spørgsmål indbragt for Ruslands Kommunistiske Parti RKP(b)'s politbureau til diskussion. Lenin, der dagen før havde modtaget et notat herom fra Stalin, fandt en føderation absolut berettiget og ubetinget nødvendig. Samtidig mente han ikke, at tiden var inde til med det samme at virkeliggøre den i praksis, men foreslog, at man i stedet for at forhaste sig skulle foreslå de lokale kommunistiske partiers centralkomiteer at lægge spørgsmålet om en føderation bredt ud til diskussion i partiet og i arbejder- og bondemasserne, propagandere for føderationen og »lodse« den gennem hver enkelt republiks sovjetkongres. Disse anvisninger, der blev vedtaget af politbureauet, var på ingen måde overflødige; i Azerbajdjan og især i Grusien var der et ikke ringe antal føderationsmodstandere, også blandt medlemmer af Grusiens Kommunistiske Partis centralkomité.

Da det forberedende arbejde var tilendebragt, godkendte den 1. kongres for kommunistiske organisationer i Azerbajdjan, Armenien og Grusien enstemmigt forslaget om en føderation og vendte sig fordømmende mod nationalistiske tendenser. Den 12. marts blev føderationstraktaten underskrevet på en befuldmægtiget konference af de tre republikers centrale eksekutivkomiteer. Senere blev dette forbund omdannet til den Transkaukasiske Socialistiske Føderative Sovjetrepublik. Således gennemførtes ideen om en sovjetføderation af uafhængige republikker for første gang i praksis. Denne erfaring blev til

nytte ved afgørelsen af spørgsmålet om vejene til en sammenlutning af alle sovjetrepublikker.

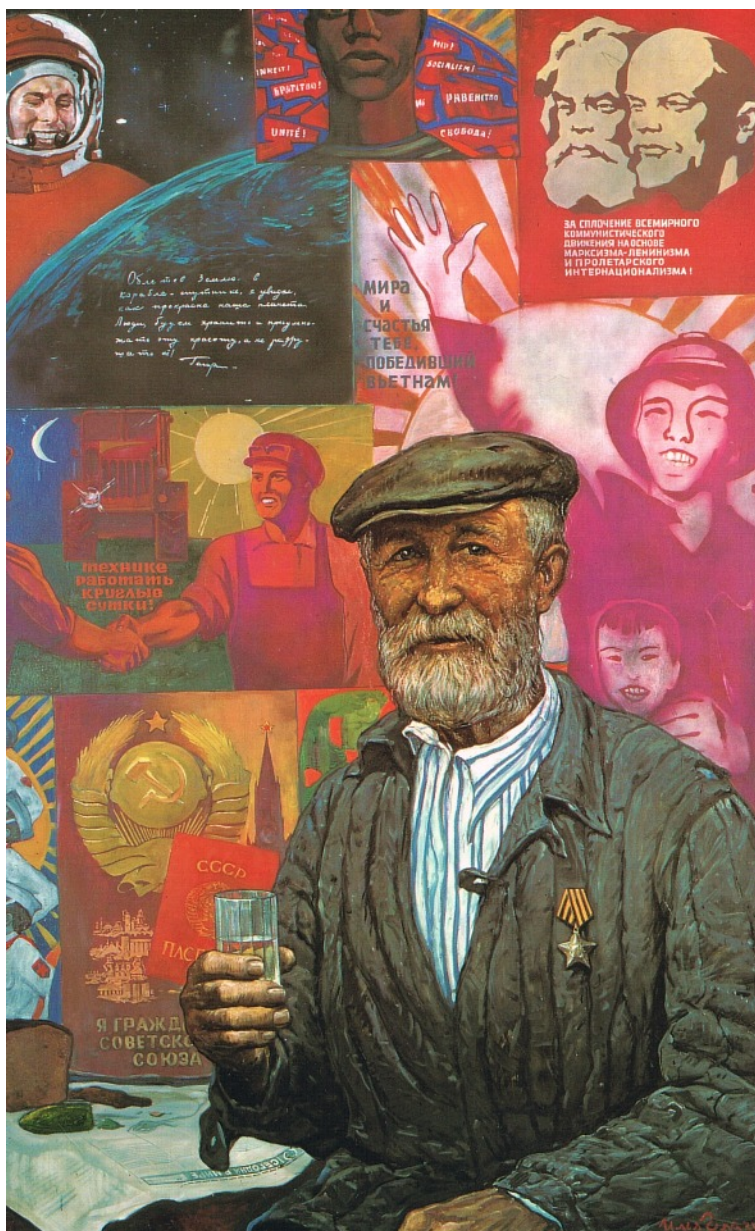
I foråret 1922 henvendte centralkomiteen for Ukraines Kommunistiske Parti sig til RKP(b)'s centralkomité med et forslag om at præcisere karakteren af de traktatlige forbindelser mellem RSFSR og Ukraine. En kommission, der blev nedsat med

Mikhail Frunze som formand, nåede til den konklusion, at problemet krævede en helhedsløsning. Også RKP(b)'s transkaukasiske regionsledelse og Hvideruslands Kommunistiske Partis centralkomité rejste selvstændigt spørgsmålet om en konkretisering af de føderative relationer til RSFSR. I august 1922 nedsatte RKP(b)'s centralkomité en særlig kommission, der skulle se på spørgsmålet om forholdet mellem RSFSR og de uafhængige nationale sovjetrepublikker; kommissionen rummede repræsentanter for alle republikker.

Det var ved denne tid blevet klart, at tiden var inde til at slutte alle sovjetrepublikker sammen til en forbundsstat. Behovet herfor var først og fremmest udsprunget af, at man stod over for at skulle udvikle en socialistisk økonomi, en fælles planøkonomi, hvis konturer allerede var aftegnede i GOELRO-elektrificeringsplanen. Inden for rammerne af en samlet stat ville det blive lettere at løse spørgsmål som sanering af finanssystemet og udligning af de sovjetiske nationers og folkeslags økonomiske og kulturelle udviklingsniveau. Ikke mindre vigtigt var det for sovjetrepublikkerne at

stå sammen over for den internationale imperialisme, der fortsat forsøgte såvel med militære som med økonomiske og politiske midler at undergrave det socialistiske samfund og ødelægge det nye sociale systems integritet med henblik på at genrejse den kapitalistiske samfundsorden.

Josef Stalin forelagde kommissionen et beslutningsudkast, der blev vedtaget den 24. september og er kendt som »autono-



USSR's dannelse var et værdigt facit på de første fem års sovjetmagt. Ilya Glazunovs maleri fra 1977 *Za Vasje zdorovje* ("Skål!") er en hyldelse til Oktoberrevolutionens 60-årsdag og til det sovjetiske folks indsats gennem historien. Det blev brugt som forsidebillede i *Skub* november 2017.

miseringsplanen«; det hed heri: »Det erklæres hensigtsmæssigt at indgå en traktat mellem sovjetrepublikkerne Ukraine, Hviderusland, Azerbajdjan, Grusien, Armenien og RSFSR om de førstnævntes formelle indtræden i RSFSR, idet spørgsmålet om Bukhara, Khoresm og den Fjernøstlige Republik lades åbent.« Imidlertid var ikke alle enige i denne formulering. Således havde Grusiens Kommunistiske Parti allerede før vedtagelsen udtalt sig mod forslaget, Hvideruslands Kommunistiske Parti gik ind for bevarelse af de traktatlige forbindelser, og Ukraines Kommunistiske Partis centralkomité undlod at tage endelig stilling.³

Lenin, der opholdt sig i Gorki og først fik kendskab til kommissionens materialer den 26. september, skrev straks til politbureauet: »Efter min opfattelse er spørgsmålet det aller- allervigtigste. Stalin er noget tilbøjelig til hastværk. Én indrømmelse har Stalin allerede indvilliget i at gøre. Nemlig i §1 i stedet for »indtræden« i RSFSR at skrive: »En formel sammenslutning sammen med RSFSR i en union af sovjetrepublikker i Europa og Asien.«

Ånden i denne indrømmelse håber jeg er klar: vi erklærer os ligestillede med den socialistiske sovjetrepublik Ukraine og andre, og vi indgår sammen og på lige fod med dem i en ny union, en ny føderation...«⁴

Lenin foreslog også, at man i stedet for mekanisk at lægge republikkernes magtorganer ind under RSFSR's ved siden af RSFSR's Alrussiske Centrale Eksekutivkomité (VTsIK) skulle oprette en føderal VTsIK for Unionen af Sovjetrepublikker. »Det er vigtigt,« understregede han, »at vi ikke giver næring til »uafhængighedsfolkene«, at vi ikke ophæver deres *uafhængighed*, men får bygget *en etage til* på, en føderation af *ligestillede* republikker.«⁵ Desuden havde Lenin en række andre rettelser. Han beklagede meget, at han på grund af sygdom ikke tidligere havde kunnet deltage i drøftelsen af disse spørgsmål. »Jeg har vist,« dikterede han et par måneder senere i sit brev til den 13. partikongres (det såkaldte testamente), »gjort mig skyldig i en stor forseelse over for Ruslands arbejdere ved, at jeg ikke tilstrækkelig energisk og tilstrækkelig skarpt har blandet mig... Hele dette påfund med »autonomisering« var åbenbart aldeles urigtigt og utidigt.« Lenin så en fare for, at det ville blive en opmuntring til den »storrussiske chauvinist« og bureaukrat, der ikke ønskede at tage det fulde hensyn til de små folkeslags rent nationale interesser. »Jeg tror,« sluttede Lenin denne tankerække, »at her har kammerat Stalins hastværk og hang til det administrative spillet en skæbnesvanger rolle...«⁶

Denne kritik tog Stalin til at begynde med ilde op; han bedømte endda Lenins standpunkt som »national liberalisme« og stod fast på, at RSFSR's VTsIK skulle omdannes til en føderal Central Eksekutivkomité. Men da han indså, at centralkomiteen ville bakke Lenin op, endte han med at gå ind for Lenins forslag.

På grundlag af Lenins anbefalinger vedtog RKP(b)'s centralkomité den 6. oktober 1922: »Det anses nødvendigt at slutte en traktat mellem Ukraine, Hviderusland, føderationen af transkaukasiske republikker og RSFSR om disses sammenslutning til en Union af Socialistiske Sovjetrepublikker, således at enhver af dem beholder retten til frit at udtræde af Unionen.«

Lenin havde ikke mulighed for at komme til mødet, men skrev i en note, han sendte Lev Kamenev: »Jeg erklærer den storrussiske chauvinisme krig på liv og død.« Han insisterede på, at formandskabet i den centrale unionseksekutivkomité efter tur skulle varetages af en russer, en ukrainer, en grusier osv. Centralkomiteen bakkede helt op om Lenins standpunkt og pålagde en ny kommission at udarbejde et udkast til lov om dannelse af en union af socialistiske sovjetrepublikker. Der blev i udkastet taget hensyn til alle Lenins råd samt til et forslag fra Mikhail Kalinin om, at unionens øverste organ skulle være en unions-sovjetkongres, der skulle vælge en føderativ central eksekutivkomité. Mødets beslutninger godkendtes af centralkomiteerne i de øvrige republikkers kommunistiske partier.

Ideen om en union af socialistiske sovjetrepublikker blev mødt med begejstring af sovjetrepublikkernes arbejdende befolkning. I en særlig erklæring fra den 7. sovjetkongres i guvernementet Kharkov, stilet til den 7. ukrainske sovjetkongres, hed det: »Der er ikke en landsby, ikke en virksomhed i Ukraine, hvor dette forslag ikke er blevet mødt med stor glæde. Men det vil blive mødt med endnu større glæde, hvis sovjetkongressen beslutter sig for oprettelse af en Union af Sovjetrepublikker.«

Også i Hviderusland fik ideen enig opbakning. I en opsummering af diskussionen omkring spørgsmålet skrev avisen *Zvezda* (Stjernen): »At dømme efter vedtagelserne på *ujezd*-kongresserne og i betragtning af de talrige resolutioner fra arbejder- og bondemøder kan der næppe herske tvivl om, at kongressen enstemmigt vil godkende planen om en tættere sammenslutning af republikkerne.«

I de transkaukasiske republikker opstod der en aktiv massebevægelse til støtte for Sovjetunionens oprettelse. »Kommunistiske metalarbejdere mener,« hed det i et læserbrev i en lokal avis, »at Azerbajdjans, Grusiens og Armeniens kommunistiske partiers fælles arbejde vil styrke vort kommunistiske arbejde i Transkaukasien, svejse de tre republikkers arbejdere tættere sammen i én kammeratlig familie og fremskynde den Transkaukasiske Føderations sammenslutning med de øvrige sovjetlande til én mægtig Union af Sovjetrepublikker.« Avisen *Bakinskij rabotjij* (Baku-arbejderen) noterede, at »sovjetrepublikkernes sammenslutning står nu på dagsordenen som den vigtigste uopsættelige opgave for arbejder- og bondemasserne; proletariatet i Baku var blandt de første i hele føderationen, der stillede sig denne opgave.«

I december 1922 traf RSFSR's, Hvideruslands, Ukraines og den Transkaukasiske Føderations sovjetkongresser og efter dem den 1. unionssovjetkongres den endelige beslutning om oprettelse af Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker, USSR. Den multinationale Sovjetunions tilblivelse lå i direkte forlængelse af Oktoberrevolutionen; den var Lenins idé om et frivilligt forbund mellem frie nationer ført ud i livet og en triumf for den leninske nationalitetspolitik. I sin tale ved unionskongressens afslutning gav Kalinin en dybtgående vurdering af de trufne beslutningers betydning: »For det første giver denne samlingskongres os mulighed for at øge styrken af vore materielle ressourcer som modvægt til den os fjendtlige borgerlige verden. For det andet betyder sovjetrepublikkernes sammenslutning også i politisk henseende en vældig forøgelse

af sovjetrepublikkernes reelle betydning over for hele den borgerlige verden. Og endelig lægger vi for det tredje her den første sten til et samfundsliv i sandt broderskab. I årtusinder har menneskeheden største ånder tumlet med det teoretiske problem at finde former, der ville give folkene mulighed for uden store lidelser, uden indbyrdes kamp at leve i venskab og broderskab. Først nu, i vore dage, lægges i praksis den første sten i denne retning.«

USSR's dannelse var et værdigt facit på de første fem års sovjetmagt. Gennem alle storme, trængsler og farer havde den magt, der var født af revolutionen, ikke blot holdt stand, men også svejset det multinationale russiske riges arbejdende mennesker sammen til én mægtig Sovjetunion. Da den endnu kun havde bestået i godt tyve år, var den kernen i den alliance, som besejrede fascismen. Efterfølgende sørgede Sovjetunionen for

fyrre års fred i Europa. Da den var væk, slettet af landkortet af tre magtfuldkomne præsidenter på et hemmelighedsfuldt møde dybt i de hviderussiske skove, formentlig bistået af flere flasker vodka, var også freden forbi. Siden har der været krig i Europa.

¹ »Brev til Ukraines arbejdere og bønder i anledning af sejren over Denikin«, i V. I. Lenin, *Udvalgte værker*, Forlaget Tiden 1981-84, bd. 13, s. 107.

² »Til Oktoberrevolutionens fireårsdag«, *Udvalgte værker*, op. cit. bd. 15, s. 27.

³ *Udvalgte værker* bd. 15, s. 215f.

⁴ »Om dannelsen af USSR«, *Udvalgte værker* bd. 15, s. 135.

⁵ S. s.

⁶ »Brev til kongressen«, *Udvalgte værker* bd. 15, s. 160f.

PENSIONISTERNES KULTURFORENING AF 1965

Der indkaldes hermed til:

Ordinær generalforsamling

Fredag den 27. januar 2023 kl. 12.00 hos 3F BJMF, Musikhuset, Mølle Alle 26, Valby.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og referent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Regnskab 2022.
4. Indkomne forslag.
5. Vedtagelse af budget for 2023.
6. Valg af kasserer for 2 år (Troels Laier genopstiller).
7. Valg af 3 bestyrelsesmedlemmer for 2 år (Bente Lysholm Schou, Per Eriksen og Jytte Frandsen genopstiller).
8. Valg af 1 bestyrelsesmedlem for 1 år (Kirsten Skovmand stiller op).
9. Valg af 2 bestyrelsessuppleanter for 1 år. (Bardino genopstiller).
10. Valg af 2 bilagskontrollanter for 1 år.
11. Valg af 2 bilagskontrollantsuppleanter for 1 år.

Ifølge vedtægternes § 3 skal indkomne forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen under punkt 4 på dagsordenen, være bestyrelsen skriftligt i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen. Forslag kan afleveres til bestyrelsen på medlemsmøderne eller sendes til formanden Anders Kristensen, Mjølnerparken 50, 2.tv., 2200 København N. eller pr. mail til a@kristensen.mail.dk eller sms på 23 69 07 80.

Bestyrelsen

Vi ved, hvis interesser det tjener

Udtalelse fra DKU's internationale udvalg

Med sabotagen af Nord Stream 1 og 2, der finder sted og bringer os tættere på en stadig voksende konflikt, som når som helst kan brede sig til hele verden, har vi set medierne opfinde en virkelighed, en forfærdelig karikatur af de faktiske interesser. Denne tegneserieagtige analyse af begivenhederne forklarer ikke situationen og bringer lys over den, men omgår i stedet de faktiske interesser og mystificerer dem.

I løbet af de sidste par dage har vi kun hørt én fortælling, nemlig at Rusland må have saboteret deres egne rørledninger. Men hvilke beviser og begrundelser har medierne givet os for at fremsætte en sådan påstand?

Den første grund, de giver, er, at de hævder, at Rusland saboterede deres egen rørledning for yderligere at »fortsætte energikrigen« og stoppe overførslen af gas fra Rusland til Europa. Men da Rusland har stoppet gasstrømmen i Nord Stream 1 for flere måneder siden, og Nord Stream 2 aldrig blev taget i brug, er denne påstand i bedste fald tvivlsom og i værste fald et direkte bedrag. Hvis Rusland ønskede at stoppe gasstrømmen, skulle de blot dreje på en ventil og lukke den. Der var ingen grund til at sprænge deres egen infrastruktur i luften, som de har brugt milliarder af dollars på.

Den anden grund, som vi får, er, at Rusland sprængte sin egen infrastruktur i luften for at skræmme Vesten. At Rusland sprængte sin største kilde til magt og indflydelse over for Vesten for at skræmme Vesten er en fuldstændig absurd påstand, fordi det ikke giver nogen strategisk mening. Lande sprænger ikke deres egen kilde til indflydelse og magt i luften for at skræmme andre. Faktisk gav rørledningerne Rusland mulighed for at udnytte gas og olie i den kommende vanskelige vinter, hvilket ville have bragt Rusland i en særlig fordelagtig strategisk position. Begge forklaringer ligger inden for det utroværdige. At fremføre disse konspirationsteorier som sandhed er at fornærme vores intelligens.

Er det muligt, at der kunne være andre, der står bag sabotagen? Er der nogen, der ville have en økonomisk og politisk interesse i at sabotere Europas evne til at modtage olie fra Rusland? Hvad har USA at vinde ved en sådan sabotage?

I 2014 sagde Condoleezza Rice, USA's tidligere udenrigsminister, følgende: »Men nu er vi nødt til at have strengere sanktioner, og jeg er bange for, at det på et tidspunkt sandsynligvis bliver nødt til at involvere olie og gas. Den russiske økonomi er sårbar. 80 % af den russiske eksport består af olie, gas og mineraler. Folk siger, at europæerne vil løbe tør for energi. Men russerne vil løbe tør for penge, før europæerne løber tør for energi. Og jeg forstår, at det er ubehageligt at påvirke forretningsforbindelserne på denne måde, men det er et af de få instrumenter, vi har. På lang sigt ønsker man at ændre struktu-

ren af energiafhængighed. Man ønsker at blive mere afhængig af den nordamerikanske energiplatform, af den enorme mængde olie og gas, som vi finder«.

Her har vi et motiv. USA har investeret massivt i olieproduktion i de seneste årtier. For at denne investering kan betale sig, har USA brugt for, at det europæiske marked bliver afkoblet fra muligheden for at importere billig olie og gas fra Rusland.

Biden havde også fremsat ildevarslande trusler vedrørende netop den rørledning, der blev saboteret: »Hvis Rusland invaderer... , vil der ikke længere være nogen Nord Stream 2. Vi vil gøre en ende på det.«

En journalist spurgte: »Men hvordan vil I gøre det, eftersom... projektet er under Tysklands kontrol?«

Biden svarede: »Jeg lover dig, at vi vil være i stand til at gøre det«.

Der er flere lande, der har en interesse i at afskære Tyskland fra Rusland. De vigtigste kandidater er Polen, Ukraine, Norge, Danmark, Frankrig, USA og Storbritannien.

Tyskland nærmer sig en energikrise denne vinter, og Rusland kunne have brugt rørledningen som et forhandlingsobjekt: »Hvis du trækker din støtte til Ukraine tilbage, tænder vi for gassen«.

Demonstranter og oppositionspolitikere har allerede taget dette slogan til sig, og støtten bag ideen vil kun vokse denne vinter. USA har allerede fordoblet sin eksport af naturgas til Europa i forhold til sidste år. Fra 2 milliarder kubikfod pr. dag til nu over 8 milliarder kubikfod pr. dag. Nord Stream-rørledningerne truede denne nye og utroligt indbringende situation.

Selv om vi ikke kan sige, hvem der har gjort dette uden en undersøgelse, er USA's efterretningstjeneste tæt forbundet med alle disse landes sikkerhedsapparater og ville højst sandsynligt have givet grønt lys til dette.

I betragtning af nærheden til Danmark ville det være tåbeligt at antage, at det danske efterretningsvæsen ikke vidste besked om dette og ubevidst lod dette fartøj passere. Den danske Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) er tæt forbundet med den amerikanske efterretningstjeneste, og sabotagen blev udført i internationalt farvand kort fra Bornholm, samme sted som BALTOPS gennemførte undervandsdroneprøver tilbage i juni.

Vi må tænke kritisk, når medierne forsøger at gøre dette til et mordmysterium, hvor enhver, der antager at pege fingre ad andre end Rusland, bliver betragtet som konspiratorisk. Selv om vi ikke kan vide præcis, hvem der gjorde det, ved vi helt sikkert, hvis interesser det ville tjene.

Udtalelsen blev modtaget kort efter begivenhederne og blev af aktualitetshensyn bragt i DKP's medlemsblad DKP-nyt for oktober. – Red.

Ørnen og småfuglene

Hvem saboterede NordStream? Og hvem var angrebet rettet imod?

Af Henrik Stamer Hedin

Af alle de løgne, vi fyldes med for at få os til at bakke op om krigen i Europa, er nogle så groteske, at man tror, det er – ja, løgn. Nogle husker vel stadig statsministerens svada, da Rusland gik ind i krigen i Ukraine, at Putin (ikke Rusland, men Putin) havde rettet et uprovokeret angreb mod det fredelige, demokratiske Ukraine. Stort set hvert eneste ord i den sætning er løgn. Det kan selvfølgelig tænkes, at Mette Frederiksen er både dum og uvidende om den verden, hun lever i, men hvad er så værst?

Og om terrorangrebet på de gasledninger, som på bunden af Østersøen fører (eller altså nu førte) russisk gas til Tyskland og det øvrige Vesteuropa får vi at vide, at det skulle være russerne selv, der har sprunget dem i luften (eller vandet)! Diverse betalte eksperter slår knude på sig selv for at begrunde, hvilken interesse Rusland kunne have i at ødelægge russisk ejendom tæt på dansk territorialfarvand og i nattens mulm og mørke.

Så er der historien om den samtidige ukrainske massakre på en kolonne af flygtninge, som ved et checkpoint på frontlinjen i Zaporozjje ventede på at komme ind i den netop befriede del af regionen for at søge russisk beskyttelse mod ukrainske bomber. De ukrainske bomber kom, inden flygtningene nåede i sikkerhed – men det var selvfølgelig også russernes værk!

Det burde ikke være nødvendigt at ofre mere end et skuldertræk på disse politiske kandestøberier, men det er det desværre, for der er tilsyneladende mange, der tror på dem, og i hvert fald er der magtfulde kræfter, der gerne vil have os *til* at tro på dem. Derfor må de imødegås.

Det gør det for kort tid siden genstiftede DKU i en udtalelse, som vi bringer hosstående. Der er også andre, der har gjort sig overvejelser over, hvad der kunne tænkes at være den virkelige historie bag den foreløbig dybt hemmeligholdte militære aktion (læs: krigshandling), som NordStream-sabotagen jo var. I det antiimperialistiske netmedie *The Cradle* skriver brasilianeren

Pepe Escobar:

»Enhver forbrydelse forudsætter et motiv. Den russiske stat ønskede – i hvert fald indtil sabotagen – at sælge olie og naturgas til EU. At Rusland selv skulle have ødelagt Gazprom-rørledningerne, er en mere end latterlig idé. Alt, hvad de behøvede at gøre, var at lukke for hanerne. NS2 var ikke engang i drift som følge af en politisk beslutning fra Berlin. [...]

Diplomatiske kilder bekræfter, at Berlin og Moskva lå i hemmelige forhandlinger om at løse deres uoverensstemmelser omkring både NordStream 1 og NordStream 2. Det måtte standses uanset hvad. Geopolitisk frygter den, der har motiv til at standse en sådan aftale, en mulig fremtidig alliance mellem Tyskland, Rusland og Kina som pesten.

Man kan se bort fra muligheden for en »upartisk« undersøgelse af en så monumental sabotagehandling. Stumper af de sprængstoffer eller undervandsdroner, der blev brugt til operationen, vil givetvis blive fundet, men der kan pilles ved beviserne.«

Escobar linker til en vis John Helmer, der skriver på engelsk, men fra Moskva, og på sin blog *Dances with Bears* (»Danser med bjørne«) hævder, at det var den polske flåde, der stod bag, og at den fik hjælp af det danske og svenske militær.

Med hensyn til muligheden for svensk delagtighed var der den 6. oktober en interessant passus i *Politiken*, som baserer sig på den svenske avis *Dagens Nyheter*, der havde talt med det svenske »forsvar«: »Svenske krigsskibe befandt sig to dage inden eksplosionerne på NordStream 1 og 2 i det område, hvor eksplosionerne er registreret. [...] Ved hjælp af skibssporingsværktøjet »Marine Traffic« har den svenske avis fulgt skibenes sejlads lørdag den 24. september og søndag den 25. september. De skriver, at et af de svenske krigsskibe har befundet sig kun cirka to kilometer fra eksplosionerne.

Men tirsdag kunne avisen fortælle, at præcis klokken 12.13 holdt et af skibene op med at sende data om dets position, hvilket formentlig skyldes, at man har slukket AIS-systemet. Skibe kan sende deres position og skibstype ved hjælp af en AIS-transponder. Men hvis man slukker den, kan man skjule,



hvor man sejler.

Lidt over to timer senere, klokken 14.28, blev senderen tændt igen. Men denne gang uden for den russiske enklave Kaliningrad. [...] Det svenske søværns pressechef, Jimmie Adamsson, har bekræftet, at der var tale om svenske krigsskibe, men vil ellers ikke kommentere, hvad søværnet lavede ved Kaliningrad.«

Det danske dagblad skriver artigt, at episoden »har fået flere til at spekulere over, om skibet i virkeligheden var på jagt efter russiske ubåde«. En nok så relevant spekulation var vel, om det sejlede i amerikansk ærinde for at plante en sprængladning.

Escobar skriver videre i sin artikel i *The Cradle* om John Helters hypotese: »Hypotesen fokuserer på den polske flåde og polske specialstyrker som de fysiske gerningsmænd (ganske overbevisende med gode interne detaljer), amerikansk planlægning og teknisk understøttelse (ekstra overbevisende) og hjælp fra dansk og svensk militær (uomgængeligt i betragtning af, at aktionen fandt sted meget tæt på deres territorialgrænser, omend i internationalt farvand).

Hypotesen er helt i tråd med en samtale, hvor tyske topefterretningskilder fortalte *The Cradle*, at Bundesnachrichtendienst (BND eller den tyske efterretningstjeneste) var »rasende«, fordi de »ikke var indviet«.

Selvfølgelig ikke. Hvis hypotesen er korrekt, var der tale om en åbenlyst antitysk operation med potentiale til at metastasere til en krig internt i NATO.

NATO's ofte citerede artikel 5 – »et angreb på én er et angreb på alle« – siger selvfølgelig ikke noget om et NATO-angreb mod NATO. Efter rørløsningsprængningerne udsendte NATO en spagfærdig erklæring om, at man »troede«, der var tale om sabotage, og ville »svare igen« på ethvert overlagt angreb på alliancens kritiske infrastruktur. Men NS og NS2 er netop *ikke* en del af NATO's infrastruktur. [...] Dette er en krigserklæring mod Tyskland og mod EU's erhvervsliv og borgere – ikke mod den Kafka'ske eurokratmaskine i Bruxelles. Tag ikke fejl: Det er NATO, der styrer Bruxelles, ikke Europa-kommissionens rabid russiskforskrækkede chef Ursula von der Leyen, der kun er en simpel tjenestepige for finanskapitalen.

Intet under, at tyskerne er tavse som graven; ingen fra den tyske regering har hidtil sagt noget væsentligt.«

Men hvorfor skulle USA ønske at angribe Tyskland, normalt anset for den mest trofaste og følgagtige af alle NATO-partnere? Altså bortset fra det indlysende, men måske stillet over for faren for krig noget underlødige hensyn, at tyskerne skal købe dyr amerikansk frackinggas sejlet over Atlanten i stedet for billig russisk naturgas leveret til døren. Escobar henviser til den såkaldte Wolfowitz-doktrin, opkaldt efter den amerikanske forsvarsminister, der stod bag USA's *Defence Planning Guidance* fra 1992, der definerede »Amerikas mission i efterkoldkrigstiden«. Denne doktrin indebærer (og vi citerer igen Escobar), at »enhver potentiel konkurrent til det amerikanske overherredømme, især »fremskredne industrilande« som Tyskland og Japan, skal knuses. Europa bør *aldrig* udøve suverænitet.« Og Escobar citerer den amerikanske *Defence Planning Guidance*: »Vi må passe på at forhindre, at der opstår et rent europæisk sikkerhedssystem, som ville kunne underminere NATO og især alliancens integrerede militære kommandostruktur.«

Blandt disse potentielle konkurrenter er, som man ser tingen i Washington, Rusland og Kina – og EU, hvis stærkeste medlemsland er Tyskland. Et godt forhold mellem Rusland og Tyskland er i alle europæiske landes interesse, men absolut ikke i USA's.

Hvad enten håndlangerne er polske, danske eller svenske (også andre NATO-lande har haft skibe i søen omkring Bornholm i de kritiske dage), er NordStream-sabotagen et amerikansk angreb ikke kun på Rusland, men på alle europæere, der sætter egne interesser over den amerikanske finanskapitals. Det er langt fra første gang, USA uprovokeret og uerklæret har rettet militære angreb mod andre lande. Det er heller ikke første gang, det er sket mod et europæisk land. Men det er formentlig første gang, det er sket mod en NATO-allieret.

De styrende i Danmark som i resten af det NATO-følgagtige Europa klynger sig mod bedre vidende til løggen om, at alliancen med USA er garant for Danmarks sikkerhed. De europæiske NATO-lande er som en flok forskræmte småfugle, der søger beskyttelse mod en indbildt trussel under den amerikanske hvidhovedørns vinger, alt imens de prøver at lyve sig fra det, de inderst inde godt véd:

At ørnen er småfuglenes værste fjende.

En gang aktiv – altid aktiv

Jørgen Tved bliver 90.

Af Niels Rosendal Jensen

Vi satte hinanden stævne i Røde Hus i Hillerød på en flot oktoberdag. Jørgen deltog denne mandag i et møde i Ældrestyrken med oplæg af Jan Hoby fra LFS. Kort efter mødets afslutning finder vi et ledigt lokale til en samtale om Jørgens liv og levned.

At blive »et politisk dyr«

Jørgen blev medlem af DKU i 1947, stærkt opfordret af et par politisk aktive læringe på De Forenede Jernstøberier i Frederiksværk, hvor Jørgen var i lære. Han blev i 1950 optaget i DKP i Frederiksværk og flyttede i 1952 til Vesterbro.

Han boede derefter på Vesterbro og blev opfordret til at medvirke til at rejse en lejerbevægelse omkring Istedgade. Opfordringen kom fra gamle partikammerater, bl.a. Johannes Sørensen fra BOPA. Dengang var DKP et stort parti med et distrikt på Vesterbro og et andet i Enghave. En enkelt gade kunne udgøre en afdeling, og medlemmerne var generelt aktive i forskellige bevægelser. For Jørgen blev dette »en lærerig tid«.

Flere solide kammerater pressede på for, at han skulle deltage i arrangementer på Kristeligt Studentersejlement, hvor der var foredrag af gamle BOPA-folk og andre. Her residerede den navnkundige Otto Krabbe, der i 1934 som cand. theol. blev forstander for sejlementet. Efter 2. verdenskrig var Krabbe optaget af boligforhold, krævede sanering og var aktiv i Vesterbro Boligaktion. Når gamle kammerater nødede Jørgen til at deltage i sejlementets møder, understregede de det dannelses-mæssige perspektiv, ikke mindst hvad angik den politiske dannelse.

Det var en god tid, som dog blev afbrudt af indkaldelse til at afvikle værnepligten. Som ungkommunist kunne de militære instanser ikke forestille sig andet, end at politisk propaganda var Jørgens opgave for partiet. Bl.a. refererer han til en episode, hvor han kaldes op til obersten, som ønskede at åbne et brev (forsynet med forskellige partimarkeringer). Her måtte Jørgen forklare chefen, at denne ikke kunne åbne et brev, der var sendt

til den menige. Det endte med, at obersten måtte bøje sig for brevhemmeligheden. I værnepligtstiden fik Jørgen tilsendt 10 eksemplarer af *Fremad*, hvor han principielt kun havde ret til at modtage ét eksemplar. De 10 blade blev sendt til en kammerat i Holbæk, og de blev så omdelt blandt de værnepligtige, mens Jørgen officielt kun modtog det ene tilladte eksemplar.

Men også i cirkus mili fungerede Jørgen som politisk menneske. I kraft af sin faglige uddannelse blev han overført til værksteder, hvor hans faglige kunnen kunne udfoldes. Dette skete efter en prøve, som for Jørgens vedkommende gik meget hurtigt. Der kunne berettes langt mere om den tid, men vi haster videre til andre temaer i tilværelsen.

At se tilbage på 4. maj-traditionen



På Vesterbro gjorde kvinderne det, at de opsatte trækors de steder, hvor frihedskæmpere var faldet. Denne tradition udvikledes til et genkomment fakkeltog fra Hovedbanegården til Enghave Plads, hvor frihedsfanen gik i midten, mens DKP sørgede for en partifane på hver side af Frihedsrådets banner. Dette blev så suppleret med partifaner fra de tilstødende gader, som sluttede op i fakkeltog, der endte på Enghave Plads, hvor

den daværende kandidat for DKP, Ingmar Wagner, holdt tale.

Denne tradition er videreført til dags dato. Intervieweren deltog i dette års fakkeltog.

DKP erhvervede lokaler i Dannebrogsgade, og lokalerne blev nærmest tyndslidt af aktiviteter hver dag. Hver fredag afholdtes banko til fordel for *Land og Folk*, hvor distriktsledelsen sørgede for at holde en del af indtægterne tilbage med blik på ikke at lægge for hårdt ud og på den anden side at kunne holde et niveau i indbetalingerne.

Parti og bolig

Hestens søn, Leif Larsen, var journalist på *Vesterbrobladet*, og han havde set, hvad man kunne hitte på i England i forhold til lokalråd. Leifs ideer og kundskaber blev en drivkraft i op-

rettelsen af lejerforeninger og lokalråd. »Det var ikke rigtigt en Lejerforening,« fortæller Jørgen. »Men vi havde slået kræfterne sammen til en stor Lejerforening, Vesterbros Lejerforening, som havde eget kontor, der senere blev flyttet til Istedgade. Det var 2 partifolk, som havde ansvaret, Klaus Slavinsky og Johan Sørensen.«

Hudegrunden, hvor huder fra slagtninger af køer med videre blev lagt til tørre, blev til et sundhedspolitisk tema for lejerbevægelsen. Dels stank huderne, dels kunne man iagttage »rotte-cancan« på grunden. Lokalrådet forlangte grunden ryddet, men sundhedsmyndighederne måtte lige igennem voldsom kritik af sognepræsten og andre, inden vurderingen af sundhedsfaren ændredes.

Inden da blev grunden også besat af unge arkitektstuderende i samarbejde med DKP, hvilket dog krævede nogle sværdslag i distriktsledelsen, inden partiet bakkede op om aktionen.

Antikvarboghandler og socialkontor

Jørgen havde nogle år været ansat som reparatør på *Land og Folk*, men presset fra Vesterbro var stort.

»De så helst, at jeg var på Vesterbro hele dagen. Det endte med, at Johan Sørensen en aften kom til min lejlighed og fortalte, at nu kunne jeg godt gå på Land og Folk og sige op. Han havde lejet en forretning til mig.

Jeg skulle være antikvarboghandler, og råd og hjælp kunne jeg få af en anden partikammerat, Helmer Jørgensen, som i nogle år havde haft en antikvarboghandel i Absalonsgade. Det var ham, som var tidligere sømand, og det var ham, som bl.a. jeg havde presset til, at han skulle bruge sin erstatning til en boghandel frem for den blomsterhandel, han selv havde i tankerne.

Helmer fortalte, at jeg det første år ikke skulle regne med at tjene så meget som 5 flade ører.

Her kommer så familien ind. Jeg var gift med Yrsa. Vi havde to drenge, så hvis jeg skulle være boghandler på de betingelser, Helmer havde oplyst, at jeg det første år ingen indtægt havde og de efterfølgende kun en meget lille indtægt, så skulle familien være indforstået.

Jeg blev som bekendt boghandler, og Helmers forudsigelse holdt stik. Og det blev nok mere et social/lejerforeningskontor end en boghandel.«

I 1973 blev Jørgen DKP's enlige medlem af Københavns Borgerrepræsentation, hvor han erstattede havnearbejder Ludvig Hansen. Ludvig Hansen havde under besættelsen været sat i tysk lejr, nemlig Stutthof. En hastesag var at afvise sanering (mildt ord for nedlæggelse) af Brumleby*. Relationerne

mellem Socialdemokratiet, SF og DKP var generelt i orden, og her mindes Jørgen især Bodil Jensen fra Socialdemokratiet.

Valget i 1974 gav partiet et gennembrud, og det endte med at blive det næststørste parti i København med syv mandater. Op til valget havde flere centrale kammerater prøvet at få Jørgen til at blive borgmester. Dette ønskede han dog ikke, og hvervet gik så til Ivan Hansen, fællestillidsmand på B&W. Det var Ivan, der i en sen aftenstund foreslog muligheden af at indgå et budgetforlig med Urban Hansen. »Senere, da jeg havde sagt nej til at blive borgmester, og da man ville have mig til at stemme for en skatteforhøjelse, udviklede det sig til mit brud med DKP. Derfor trådte jeg ud af Borgerrepræsentationen.«

Sideløbende foregik der en territorie-afpisning, som ikke løste en konflikt: Hvem skulle være spidskandidat? Betty eller Jørgen? Det betød ikke et endeligt brud med DKP, som Jørgen repræsenterede i Hovedstadsrådet sammen med Aksel Spottog. I forbindelse med Hovedstadsrådet lykkedes det at få skovlen under Junckers i Køge, som forurenede og udledte giftstoffer i Øresund og Køge Bugt. Her fik man hjælp af biologer og andre fra universitetet.

Det medførte, hvad Jørgen oplevede som en politisk isolation. Det blev en anledning til at deltage i Fælles Kurs-klubberne. Efter at Preben Møller Hansen var ekskluderet af DKP med samt Hans Dresler og Jacob Rasmussen, fulgte Jørgen med, blev ansat i Sømandsforbundet i Herluf Trollesgade. Fælles Kurs var oprindeligt en politisk opsamling af partikammerater, men organiseringen endte op med at danne et politisk parti i 1986. I 1987 valgtes 4 mandater af Fælles Kurs til Folketinget. Dog kun for en kort stund, idet partiet ikke opnåede repræsentation ved valget i 1988.

I mellemtiden havde Jørgen prøvet at lokke sønnen Martin til at videreføre boghandlen. Det accepterede Martin, mens han læste til studentereksamen på aftenhold. Derefter blev antikvariatet solgt for 10.000 kr.



Livet efter »det vilde liv«

Efter aktiviteterne i Fælles Kurs, som var både omfattende og arbejdskrævende, helligede Jørgen sin indsats til ældreråd og senere den politiske Ældrestyrke:

»Siden da jeg flyttede tilbage til Frederiksværk, var det Ældrerådet som tog min tid, men jeg var også med til at oprette en afdeling af Enhedslisten. Og for at det ikke skal være løgn, også Ældrestyrken i Hillerød og Frederiksværk.

For nylig så jeg, at Enhedslisten godt ville vide, hvorfor man havde stemt på dem. Mit svar er: Fordi der ikke et kommunistisk parti at stemme på.«

I sit tilbageblik mener Jørgen, at han har levet et eventyrligt

liv. Ud fra det foregående er det ikke helt løgn. Jørgens devise kunne lyde: en gang aktiv – altid aktiv. Jørgen blev valgt til Ældrerådets landsorganisations ledelse, og han har fastholdt sit engagement i DKP, ældrepolitik og ganske meget andet.

*) *Brumleby* – Populært navn for Lægeforeningens Boliger på Østerbro, det første sociale boligbyggeri Danmark fra 1850'erne. – Red.



Udtalelse:

USA's blokade mod Cuba skal stoppe NU!!

Ja til solidaritet, handel og samarbejde med Cuba!

I denne uge skal FN's Generalforsamling i New York diskutere USA's blokade mod Cuba. De 193 medlemslande skal stemme om en cubansk resolution, som kræver, at USA ophæver sin 60 år lange økonomiske, handelsmæssige og finansielle og blokade mod Cuba.

30 år i træk har Cuba stillet dette krav i FN. 30 år i træk har en næsten enig Generalforsamling støttet Cubas krav om ophævelse af blokaden – kun USA og Israel har hvert år stemt imod. I 2021 stemte således 184 lande for resolutionen, USA og Israel imod mens Ukraine, Brasilien og Colombia undlod at stemme. Men 30 år i træk har USA ignoreret dette klare krav fra verdens lande. NU skal kravet om ophævelse af blokaden følges op af den nødvendige handling. NU skal blokaden stoppe!

Af rapporter fra Cuba og fra uafhængige internationale organisationer fremgår det, at blokaden er illegal, i strid med FN-pagten og international lov. Den koster menneskeliv, og den holder Cuba i et økonomisk kvælergreb.

Sagen er alvorlig, og i anledning af debatten om blokaden ved FN udtrykker vi vores solidaritet med det cubanske folk. Sammen med mennesker i hele verden gentager og understreger vi vores krav om, at den danske regerings og andre regingers erklærede modstand mod blokaden følges op af handling.

USA må bøje sig og stoppe blokaden, der har ødelæggende konsekvenser for Cubas handel, turisme og samarbejde med andre lande. Cubas ret til en fri og ligeværdig plads i det internationale samfund skal sikres og respekteres.

*På vegne af Dansk-Cubansk Forening *)
Sven-Erik Simonsen*

*) Udtalelsen er også underskrevet af herboende cubanere i netværket »Cuba-Dinamarca« – herunder foreløbigt: Idalia Perez Infante, Alexis Lafargue Duran, Ana Luisa Hourrutin, Lino Luis, Evalina Bordow og Mary Guerra.

USA's blokade koster Cuba fem millioner hver time

Den 3. november behandlede FN's Generalforsamling den efterhånden traditionelle resolution mod USA's blokade af Cuba. Af en rapport til FN fremgår det, at blokaden har kostet Cuba 3,8 milliarder dollars på syv måneder. Det svarer til over fem millioner kroner hver time døgnet rundt. Danske virksomheder og banker rammes af blokaden. I denne baggrundsorientering, der er dateret den 24. oktober, redegør Dansk-Cubansk Forening for situationen på det tidspunkt.

Cuba har netop offentliggjort sin nye rapport til FN om konsekvenserne af USA's blokade, som nu har været i kraft i over 60 år.

To danske virksomheder og en dansk bank figurerer i rapporten. Dansk handel med Cuba er ramt af USA's blokade. Den ene virksomhed er Novo Nordisk, hvor Cuba ikke kan indkøbe insulin, fordi Danske Bank afviser at medvirke til overførsel af betalingen. Den anden er Brüel & Kjær's tyske afdeling, som leverer essentiel elektronik og reservedele til Cubas kraftværker

– men Brüel & Kjær's bank afviser at formidle betalingen. I denne situation kræver Brüel & Kjær at Cuba betaler forud.

Denne seneste rapport påpeger, at USA's blokade siden 2019 har ramt Cuba og Cubas handelspartnere hårdere end nogensinde tidligere. Det skyldes en række beslutninger, som den tidligere præsident Donald Trump tog. Det gælder blandt andet beslutningen om at åbne for, at der i USA kan rejses erstatningssager mod virksomheder i tredjelande, som handler med eller investerer i virksomheder i Cuba, der er nationaliseret; og hvis tidligere ejere – eller deres arvinger – i dag lever i USA.

Rapporten oplyser, at der i dag føres 37 retssager af denne art ved domstole i USA. Det fremgår ikke af rapporten, men én eller flere af disse retssager involverer de danske rederier og shippingselskaber Mærsk og DSV, som afkræves millionerstatninger for at have losset og lastet containere på en kaj i Cuba, som indtil 1960 tilhørte familien Blanco Rosell, der i dag lever i USA.

I de syv måneder fra august 2021 til februar 2022, som rapporten dækker, er der registreret 261 tilfælde, hvor 100 banker i talrige lande har afvist at gennemføre betalinger, har lukket konti eller på anden måde lagt Cuba på is af frygt for at

blive idømt bøder eller på anden måde straffet af USA.

Pengeoverførsler i SWIFT-systemet til en samlet sum på 260,8 millioner dollars – næsten to milliarder danske kroner – er blev ramt, stoppet, returneret eller konfiskeret, fremgår det.

Få timer før sin tilbagetræden som USA's præsident besluttede Trump i 2020 at sætte Cuba på USA's liste over lande, som angiveligt støtter international terrorisme. På trods af appeller fra Cuba og andre lande har USA's siddende præsident Joe Biden ikke fjernet Cuba fra listen, hvilket sammen med blokaden i rapporten betegnes som »systematisk brud på det cubanske folks menneskerettigheder og som økonomisk krigsførelse i fredstid samt ... brud på FN-pagten og international lov.«

Cuba har siden 1992 sat sin resolution mod blokaden på FN's Generalforsamlings dagsorden 30 år i træk. Hvert år er resolutionen blevet vedtaget med knusende flertal. I juni 2021 stemte således 184 lande for Cubas resolution, mens kun USA og Israel stemte imod.

Det er forventningen, at stemmeafgivningen igen vil gå USA imod.

Cubas udenrigsminister Bruno Rodriguez sagde på et pressemøde den 19. oktober, at en lang række statsledere har fordømt USA's blokade mod Cuba i deres taler til Generalforsamlingen: »Blokaden har været et af de mest diskuterede emner i

statslederes taler ved åbningen af Generalforsamlingen i slutningen af september. Fyrre af dem krævede højlydt, at denne politik stopper. Nogle af talerne krævede, at Cuba fjernes fra USA's regerings selvbestaltede, uretfærdige, illegale og umoralske liste over lande som støtter terrorisme. Andre takkede Cuba for samarbejde – særligt den lægeassistance, som Cuba ydmygt har bidraget med«, sagde Rodriguez på pressemødet i Havanna.

Solidaritetsorganisationer og folkelige bevægelser i mange lande sætter i de kommende uger fuld kraft på oplysningskampagner og politiske aktiviteter for at støtte kravet om, at USA ophæver sin blokade mod Cuba.

Cuba Solidarity Campaign i Storbritannien samler underskrifter på en appel til USA's præsident Biden om at ophæve blokaden.

Fra Berlin har #UNBLOCK CUBA-kampagnens center udsendt en opfordring til bevægelsens over 100 organisationer i mere end 30 europæiske lande om at sætte alle sejl til i en koordineret kampagne med krav om, at de europæiske regeringer ikke kun stemmer mod USA's blokade i FN's Generalforsamling den 3 november, men også sætter handling bag stemmeafgivningen; udvikler handel og samarbejde med Cuba og effektivt forsvare europæiske virksomheder og banker mod pres, trusler og bøder fra USA.

Til Verdensmøde i Cuba

I egenskab af international sekretær repræsenterede jeg vort parti til det 22. møde i IMCWP – International Meeting of Communist and Workers' Parties. Dette, det første fysiske møde efter corona, afholdtes i Havanna, Cuba, den 27., 28. og 29. oktober. Dette er en kærkommen mulighed for at vise vor bevægelses solidaritet med Cuba og fortælle omverdenen, at trods USA's økonomiske krigsførelse mod Cuba, i form af deres blokade, så kan de ikke undertrykke socialismen. I alt deltog der delegerede fra 77 forskellige lande, og Cubas Kommunistiske Parti havde organiseret forløbet helt i tråd med deres udgangspunkt, nemlig styrkelse af vor bevægelses internationale enhed. Trods forskelle i analyse, holdning, strategi og vilkår formåede de som mødeledere at skabe enhed om centrale spørgsmål for vores bevægelse. En stor respekt til Cubas Kommunistiske Parti for at kunne arrangere mødet på trods af de vanskelige vilkår med USA's blokade og ødelæggelserne efter orkanen Ian.

I næste nummer af *Skub* vil man kunne læse meget mere om det internationale møde, deriblandt taler og diskussioner, samt det vedtagne dekret og den vedtagne arbejdsplan. Derudover vil man også kunne læse meget mere om mine oplevelser i Cuba. Det være sig besøg på det spritnye Fidel Castro-museum, Insti-

tut for genetisk og bioteknologisk forskning, den internationale brigade-lejr Antonio Mella og meget mere.

Martin Minka Jensen
International sekretær – DKP

IMCWP-møderne bliver her i bladet også omtalt som Kommunistiske Verdensmøder. – Red.



54 år med Venskabsforeningen Danmark-DDF Korea

Den 10. oktober 2022 fyldte venskabsforeningen 54 år. Det er altså 54 år, der har stået på solidaritet med det koreanske folk og dets revolution.

Venskabsforeningen Danmark-Den Demokratiske Folkerepublik Korea blev stiftet i 1968 af skatterevisor Christen Amby, samme dag som man i DDF Korea fejrede årsdagen for stiftelsen af Koreas Arbejderparti. Faktisk var foreningen den første af slagsen i Vesteuropa, og der gik først et år, før lignende foreninger opstod i lande som Sverige og Finland. I 1982 blev Anders Kristensen formand for foreningen, en post han med stor dedikation besad i 40 år. I den tid nåede foreningen at vokse sig stor og blive velkendt på venstrefløjen som en mulighed for at komme i dialog med DDF Korea og det revolutionære styre. Dette skete bla. gennem mange rejser til Pyongyang og resten af det nordlige Korea, hvor danske turister fik mulighed for at se realiteterne derovre.

I 90'erne skete dog det, at Sovjetunionen faldt og østblokken ligeså. Selvom DDF Korea bestod, måtte landet gennem en hård periode, der også afspejlede sig i internationale relationer. Mange ambassader måtte lukke, og i Danmark var det fra 1998

ikke længere muligt at holde møder hos nordkoreanerne, der før i tiden bidrog meget til foreningens arbejde. I medierne blev retorikken også skærpet imod styret i DDF Korea, da landet var en torn i øjet på den vestlige verden. Nu kunne man høre mange skøre historier om, hvordan Kim Jong Il hjernevaskede sin befolkning til at tro, han havde opfundet hamburgeren, og lignende. Dette og en lang række andre faktorer var skyld i et markant fald i foreningens medlemmer. Det stoppede dog ikke foreningen i at arrangere rejser, afholde medlemsmøder og udgive *Korea Bulletin*.

Selvom det siden hen er gået stille for sig, skete der et markant generationsskifte blandt foreningens medlemmer i starten af 2020'erne. Mange unge kommunister m.fl. kom til i fornyet tro på solidaritet med den koreanske revolution. I 2021 blev den dengang 18-årige Nikolai Aamand formand for foreningen, og siden da er vi vokset stille og roligt. Om dog covid-19 tog hårdt på medlemsaktiviteterne og *Korea Bulletin* ikke har set dagens lys siden 2019, er der gode tider i vente for solidaritetsarbejdet. Forhåbentligt åbner DDF Korea også snart op for udenlandske besøg, således at vi atter igen kan sende delegationer afsted for at opleve det unikke samfund.

Bestyrelsen



DANMARK – DEN DEMOKRATISKE FOLKEREPUBLIK KOREA

c/o N. Aamand, Menelaos Boulevard 17, 2650 Hvidovre. Tlf. 81 71 02 17

E-mail: dk-korea@inform.dk Hjemmeside: www.dk-korea.dk Facebook: *Venskabsforeningen Danmark-DDF Korea*

Til Venskabsforeningens medlemmer:

Gode kammerat!

Der indkaldes hermed til den årlige ordinære generalforsamling lørdag den 26. november 2022 14.00 i Nordvest Bogcafe, Frederikssundsvej 64, København NV.

Dagsorden i henhold til lovenes § 5:

1. Valg af dirigent og referent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Regnskab.
4. Fremtidigt virke.
5. Indkomne forslag.
6. Valg af bestyrelse.
7. Valg af en revisor og en revisorsuppleant.
8. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen under punkt 5, og forslag til kandidater til bestyrelsesvalget under punkt 6 skal i henhold til lovenes § 4 og § 6, stk. 3 være bestyrelsen skriftligt i hænde senest 14 dage før generalforsamlingen. Forslag kan sendes til ovennævnte post- eller e-mailadresse.

Kaffe og te serveres gratis. Vand, øl og vin kan købes til rimelige priser.

Kammeratlig hilsen
Bestyrelsen

Horserød-Stutthof Foreningen & Venner af De Internationale Brigader:

Rejse til Heideruh

5 dage 4 nætter, 5.-9.juni 2023

Turarrangør: »Horserød-Stutthof foreningen« og foreningen »Venner af De Internationale Brigader, Spanien 1936-39«

Rejsens pris er kr. 3500, som inkluderer togrejse København-Heideruh tur/retur, ophold med fuld forplejning, indkvartering i enkelt- eller dobbeltværelse og ture ifølge programmet.

Ønsker du at deltage i rejsen kan tilmeldingen ske til Allan Christiansen pr. e-mail: awchristiansen@hotmail.com eller pr. telefon 20 83 03 52. Ved tilmelding indbetales et depositum på kr. 1000,00 til Arbejdernes Landsbank reg. nr. 5361 kontonr. 0260609. Der er 20 pladser, der fordeles efter princippet »først til mølle«.

Tilmeldingsfrist 15. januar 2023

Program**Mandag den 5.- juni 2023:** - ankomst til Heideruh

Ca. 12.00 Bussen henter bagage fra togstationen, vi spadserer til Heideruh. Dårligt gående vil blive kørt med bussen.

Ved ankomsten vil der blive fortalt om husets organisering

Kaffepause

Vandretur i Brunsberg, gangbesværede kan gå med så langt, de ønsker

18.00 Middag

19.00 Heideruh-historier i kantinen og gennemgang af program.

Tirsdag den 6. juni 2023: tur til Hamborg

9.30 afgang fra parkeringspladsen mod Hamborg. Første stop er Ernst Thälmanns hus, hvor han har boet. I stueetagen er der en butik med mødelokaler. Her kan købes plakater og andre souvenirs.

Frokost – på Fiskerestaurant – ej inkl. i prisen (10 euro)

Havnerundfart – Duc d'alben, hvor vi blandt andet ser steder, der minder os om modstanden mod det nazistiske regime og dets skibe, der fragtede våben og andet krigsmateriel til blandt andet Franco-Spanien fra Hamborg havn – ej inkl. i prisen.

18.00 Middag i Heideruh

19.30 - Hyggeaften i kantinen

Onsdag den 7. juni 2023: - Lüneburger Heide

9,30 afgang til Seppensen, kl.10.00 er der rundvisning i museumslandsbyen Sniershus – v/ Fru Reucher

12.30 Frokost i Heideruh

Efter frokosten 13.45 kører vi til naturreservatet Lüneburger Heide og ser os omkring inden vi fra parkeringspladsen Höpen kl.

14.30 kører en tur gennem Schneverdingen Heide.

Kl, 16.00 stopper vi ved en forfriskningskiosk ved Höpen, hvor der serveres boghvede-kage og kaffe – ej inkl. i prisen (7,5 euro)

Efter en kort gåtur på Höpen kører vi hjem til en dejlig middag ved 18-tiden.

19.30 Hyggeaften i kantinen

Torsdag den 8. juni 2023: tur til Bergen-Belsen.

9.30 kører vi fra Heideruh til koncentrationslejren Bergen-Belsen, hvor vi ankommer kl. 11.00 – Der er fri adgang til museet – vi besøger mindesmærket for dem, der var indespærret her og dem, der døde efter ufattelige lidelser i lejren

Frokost: medbragte madpakker og drikke..

Der vil være en guidet tur rundt i lejren, den tager ca. 2 timer

Ved 17-tiden kører vi mod »Heideruh«, hvor der er rettet an til grillaften kl.18.00

Fredag den 9. juni 2023 rejser vi hjem efter 5 begivenhedsrige dage

8.30 morgenmad

10.00 afrejse – bussen fragter bagagen og dem, der er gangbesværede, til togstationen.

Udtalelse:**Solidaritet med de kæmpende kammerater i Sri Lanka!**

De sidste seks måneder, har det srilankanske folk demonstreret mod landets regering. Demonstrationerne sker, som modsvar til den enorme økonomiske krise som landet lider under, skabt af Sri Lankas nyliberale regerings misvedligholdelse af økonomien. På grund af spekulation i råvarer som fødevarer og olie, der drev priserne op til et uholdbart niveau, var Sri Lanka ikke i stand til at opfylde sine låneforpligtelser og måtte misligholde dem. Dette bragte landets økonomi i knæ. Sagen blev forværret af den tidligere præsident Rajapaksas forbud mod gødning. Det ændrede landet fra at være selvforsynende med risproduktion til at være afhængig af risimport for 450 millioner dollars. Denne perfekte storm af dårlig forvaltning på folkets bekostning og til fordel for de lokale og internationale kapitalister har skabt en situation uden sidestykke i Sri Lankas historie.

Krisen har gjort det umuligt for den almene borger i Sri Lanka at leve et værdigt liv. Sri Lankas borgere plages af inflation, som har ledt til dristigt stigende og uoverkommelige leveomkostninger, hyppige strømafbrydelser, samt mangel på brændstof og essentielle produkter. I stedet for at imødekomme demonstranternes krav om bedre levevilkår har den srilankanske stat i stedet valgt, at gå til angreb på demonstranterne.

Sri Lankas regering erklærede den 1. april undtagelsestilstand, i strid med landets forfatning, hvorefter de siden har

arresteret kritikere, demonstranter, fagforeningsfolk og politiske modstandere i hundredvis, samt overfaldet utallige flere. På baggrund af statens angreb på demonstrationerne eskalerede konflikten, og premierministeren Mahinda Rajapaksa blev tvunget til at træde tilbage, hvorefter han senere flygtede fra landet.

Et skifte i lederskabet ændrer dog ikke statens reaktionære karakter! Det samme parti blev ved magten, og har siden indsat militæret mod demonstranterne.

Den 24. september 2022, arresterede den srilankanske stat 84 demonstranter, som heldigvis siden er blevet løsladt på kaution. Heriblandt var kammeraterne Jeewana Harischandra, den internationale sekretær for Socialist Students Union, Janaka Adhikari, formand for fagforeningen ICEU og ledende fagforeningsmand i World Federation of Trade Unions, samt Eranga Gunasekara, den nationale organisator for DKU's søsterorganisation Socialist Youth Union.

DKU fordømmer stærkt den reaktionære regering i Sri Lankas angreb på befolkningen, og stiller os i solidaritet med den srilankanske befolkning, samt vores kammerater i SYU, SSU, fagforeningerne og kommunistpartiet – JVP's kamp for en bedre fremtid for det srilankanske folk!



Udtalelse:**8 måneder siden anholdelsen af Kononovich-brødrene**

Udtalelse af DKU's internationale udvalg i forbindelse med vores kammerater i World Federation of Democratic Youth's solidaritetskampagne.

Den 11. November er det 8 måneder siden at lederne af det ukrainske Komsomol, Mikhail og Aleksander Kononovich, blev arresteret. Efter mange måneder med komplet brud og forkastelse af deres basale menneskerettigheder, sidder de stadig i et arresthus i Kiev. De sidder arresteret for falske anklager omkring at skulle være spioner for den russiske føderation og den hviderussiske stat.

Dette ved vi naturligvis er løgn. Den reaktionære stat i Ukraine har udvidet deres helgarderede offensiv mod alle oppositionskræfter og især de revolutionære segmenter heriblandt. Den 5. Juli blev Ukraines Kommunistiske Parti tvangsopløst og alle deres aktiver blev stjålet af den ukrainske stat. Siden 2014, hvor Vesten i samarbejde med de nynazistiske kræfter i Ukraine hjalp en rabiat antikommunistisk og antifagforenings regering med at komme til magten, har det antikommunistiske paradigme været en realitet, og siden da er det blevet en forbrydelse at være kommunist.

Kononovich-brødrenes retssag begyndte i juli måned. De har siden da ikke fået lov til at deltage fysisk i deres egen retssag.

Disse gentagne brud på deres basale menneskerettigheder samt de falske anklager, funderet i antikommunisme, betyder at vi kræver deres komplette betingelsesløse frifindelse og det omgående ophør af enhver retsforfølgelse af vores kammerater i Ukraine. Vores kammerater i WFDY har siden deres ulovlige anholdelse lagt et markant internationalt pres på den ukrainske stat, hvilket er blevet komplet ignoreret af forbryderne i den ukrainske regering. I Danmarks Kommunistiske Ungdom har vi kollektivt indsendt protestbreve til den ukrainske ambassade i Danmark for at lægge et pres på dem herhjemme. Vi agter kun at intensivere denne konkrete fordømmelse af deres forbryderregering og deres forfølgelse af vores kammerater.

Hvad de reaktionære i Ukraine og verden over ikke forstår er, at kommunister er mennesker af særlig karakter. Vi lader os ikke kue af kapitalismens kujonagtige papirtigre. Vi står på skuldrene af giganter som har besejret kapitalismens værste monstre, og deres revolutionære ånd lever videre i hele den internationale kommunistiske bevægelse.

Fængslingen af brødrene Kononovitj har gentagne gange været omtalt i Skub. – Red.



Tom snak

De fleste politikere er dygtige til at love ting, de ikke forventer at opfylde. Det kræver jo også en form for politisk magt at gøre det. På dansk bruger man betegnelsen valgflæsk om sådan noget. Det er, hvad folk forventer. Efter valget »trækker man så i arbejdstøjet«.

Virkelig dygtige politikere kan kunsten at tale lige ind i hjertet på mange – uden overhovedet at love noget. Deres tale er skåret så fint til, at andre selv udfylder det manglende indhold med netop dét, de finder vigtigt. Endelig er der en politiker, der siger det, der er brug for.

Sådan har jeg i den grad set Inger Støjberg. Opbakningen til hendes parti var forbløffende stor ved folketingsvalget. Men hvad lovede hun? Hvad var hendes program?

Joeh – hun ville bruge »snusfornuft«. Styrke landet i forhold til byerne. Hun er »som folk er flest«. Folk »kender hende«. Ja, og så ville hun lede et bondetog mod de »fine saloner« i København.

De færreste vil jo se sig selv som snus-ufornuftige. Måske vil de, der ved noget om tingene, bruge deres viden i stedet for

»snusfornuft«. Måske er det beslægtet med Anders Fogh Rasmussens kamp mod »smagsdommere«? Og hvem har lyst til at være uden for »de fleste«, også selv om man ikke fatter, hvad der foregår? Hvad de væmmelige saloner er for noget og hvad der egentlig foregår i dem, ved ingen. Men mange har en afsky for »de fine«.

Så uden at sige noget overhovedet har hun talt sig ind i hjerterne på de folk, der stemte på hende. Med stor succes. Hun er national mester i at tale sort, så det lyder »fornuftigt«. Det er ikke kejserens nye klæder, det er meget værre.

Når folk på internettet er langt nede, citerer de Abraham Lincoln om muligheden for at bedrage befolkninger. Man kan bedrage nogen hele tiden, og bedrage alle noget af tiden. Men man kan ikke bedrage alle hele tiden.

Men det er skam heller ikke nødvendigt.

Ditlev V. Petersen
Mørke

Rusland og Ukraine – og DKU

Danmarks Kommunistiske Ungdoms landsarbejdsgruppe har et indlæg i sidste nummer af *Skub*, hvor de på et – endog meget – teoretisk grundlag lander med begge ben solidt placeret i himlen.

At citere Lenin »Imperialismen som Kapitalens øverste (højeste) stadie« er ikke ensbetydende med at have »ret« i synet på krigen i Ukraine.

Der kan findes mange citater, og man kan bruge dem som man vil – blot skal man ikke tro, at man dermed har ret.

Tillad mig at bruge et citat (Ostrovskij, *Stålet blev hærdet*) hvor en ung kommunist afkræves svar fra en gruppe studenter på et kompliceret teoretisk spørgsmål. Hans svar er. »der findes to klasser«!

Sådan, DKU. er verden sat sammen, og det er i denne virkelighed, man må tage stilling.

At sætte lighedstegn mellem USA/NATO og Ruslands forsøg på at imødegå deres aggression er ahistorisk, at forsøge at retfærdiggøre standpunktet med citater fra Lenin er mildt sagt ikke heldigt.

USA-imperialismen har siden 2. verdenskrig konsekvent handlet om at inddæmme og omringe Sovjet økonomisk men især militært.

Deres bestræbelser – må vi erkende – er langt hen ad vejen lykkedes. Rusland lever i dag i en verden, hvor de på alle sider er omringet af amerikanske baser. Da turen kom til det absolutte nærområde – Ukraine – sagde Rusland stop. Placerer dette Rusland som en – i Lenins forstand – imperialistisk magt? Kunne Rusland blot lade USA og EU gennemtvinge et regime i Ukraine underlagt netop USA og EU, med de helt uoverskuelige konsekvenser for Ruslands sikkerhed?

Teori er godt, men en vis eftertanke er om muligt bedre.

Gode kammerater i DKU. I er efter min opfattelse løbet sur i teorien og landet helt galt i virkeligheden.

Med kammeratlig hilsen
Ole Waagensen
Lolland

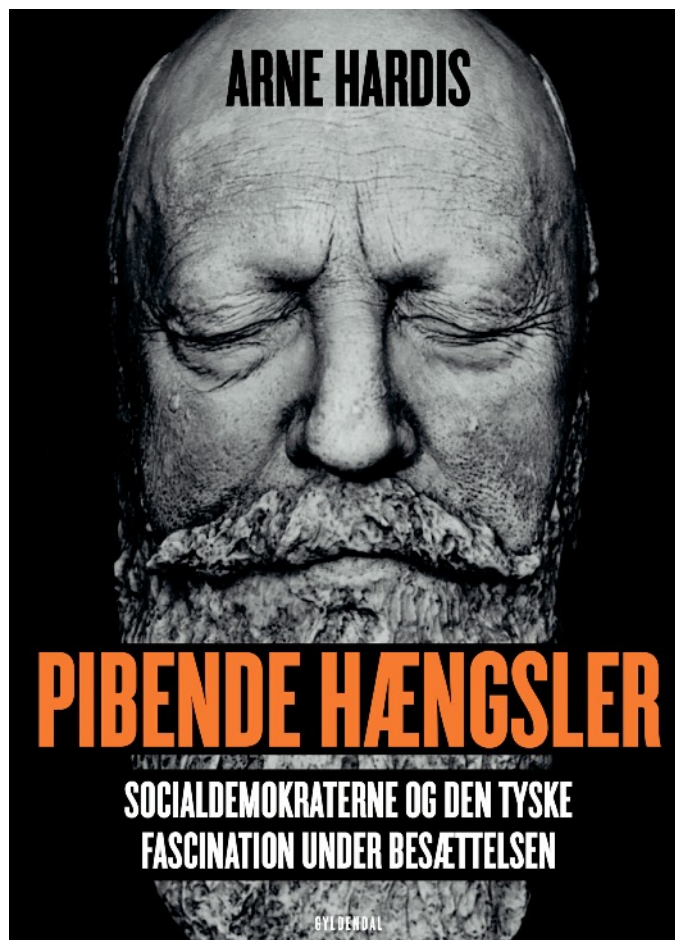
Lidet flatterende skildring om Socialdemokratiet under besættelse

Af John Poulsen

Da besættelsen sluttede i 1945, nedsatte Socialdemokratiet (SD) en såkaldt Æresret, der skulle tage stilling til, om nogle af dets medlemmer havde opført sig forkert og var gået over kridtstregen i forhold til besættelsesmagten. Formålet var i virkeligheden at finde nogle syndebukke og dermed få folk til at glemme, hvordan Socialdemokratiet havde opført sig. Det blev til gengæld ikke undersøgt, om dets optræden under besættelsen var rigtig, som f.eks. forbuddet mod DKP 22. juni 1941 og efterfølgende grundlovsbrud, Buhls stikkertale i september 1942 eller Alsing Andersens brev 2. september 1943, hvor SD fortsatte med at angribe modstandsbevægelsen ved at kalde den for ansvarsløs og en gruppe af chauvinister og kommunister. Flere af de anklagede socialdemokrater gjorde opmærksom på, at de blot havde fulgt den linje, Stauning stod for. Derfor er det naturligt, at forfatteren Arne Hardis i sin bog *Pibende hængsler – Socialdemokratiet og den tyske fascination under besættelsen* stiller spørgsmålet, om man kunne dømme de anklagede uden også at dømme Stauning, og om hvad der ville være sket, hvis Stauning havde overlevet besættelsen? Omdrejningspunktet for dette spørgsmål er Staunings famøse tale i Studenterforeningen den 8. marts 1941, hvor han sagde, at det var Tyskland der var den centrale magt, og at dets planøkonomi sikkert rummede betydelige fordele. At vi stille og roligt skulle tilpasse os det, der ville blive en af en af Europas politiske opgaver. Ikke mindst tanken om planøkonomi tiltalte en gruppe af socialdemokrater, og de begyndte at holde studiekredse om den økonomiske situation. Denne diskussion fortsatte for nogles vedkommende i tidskriftet *Globus*, hvor en del af redaktionen var socialdemokrater, og som blev finansieret af besættelsesmagten. Stauning blåstemplede *Globus* ved at skrive en artikel i det første nummer. Senere, efter Staunings død, blev det for meget for SD, og de forlangte, at deres medlemmer skulle træde ud af redaktionen. En af dem der deltog i de første møder, var Jens Otto Krag, som påstod, at han hurtigt gik ud, men det påvises i bogen, at det var sket senere, end han selv angav.

Bogen koncentrerer sig om at skildre en række personer, bl.a. Jens Otto Krag, Niels Lindberg, Laurits Hansen, Harald Bergstedt, Aage Jørgensen og Ernst Berg, hvoraf de tre sidstnævnte meldte sig ind i nazipartiet, mens de øvrige forblev i socialdemokratiet.

Et af afsnittene fortæller om tre studierejser til Tyskland i 1940-41, som blev aftalt mellem formanden for De samvirkende Fagforbund, Laurits Hansen, og den tyske presseattaché, Gustav Meissner, og godkendt af Stauning. På de tre rejser deltog ikke så få socialdemokratiske fagforeningsfolk, og de må



have fået en flov smag i munden, da de mødtes med den Tyske Arbejdsfront, som blev dannet efter, at fagforeningerne var blevet forbudt og deres ejendom konfiskeret i 1935 og deres ledere enten var flygtet eller sendt i koncentrationslejre.

Et eksempel på en af dem der kom for Æresretten var Niels Lindberg, lederen af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE), om hvem modstandsmanden Elias Bredsdorff udtalte, at han hverken var nazist eller landsforræder. Han havde deltaget i forskellige aktiviteter, som f.eks. Tysklandsrejsen, og havde skrevet to artikler i *Globus*, men havde afbrudt forbindelsen i august 1942. Æresretten kom aldrig med nogen afgørelse, fordi den blev opløst i oktober 1945, men alligevel blev Lindberg suspenderet af AE. Derefter bad han om at få bragt sin sag for en undersøgelseskommission under finansministeriet, og her blev han frikendt i 1947, men da var det ikke muligt for ham at vende tilbage til sit gamle arbejde.

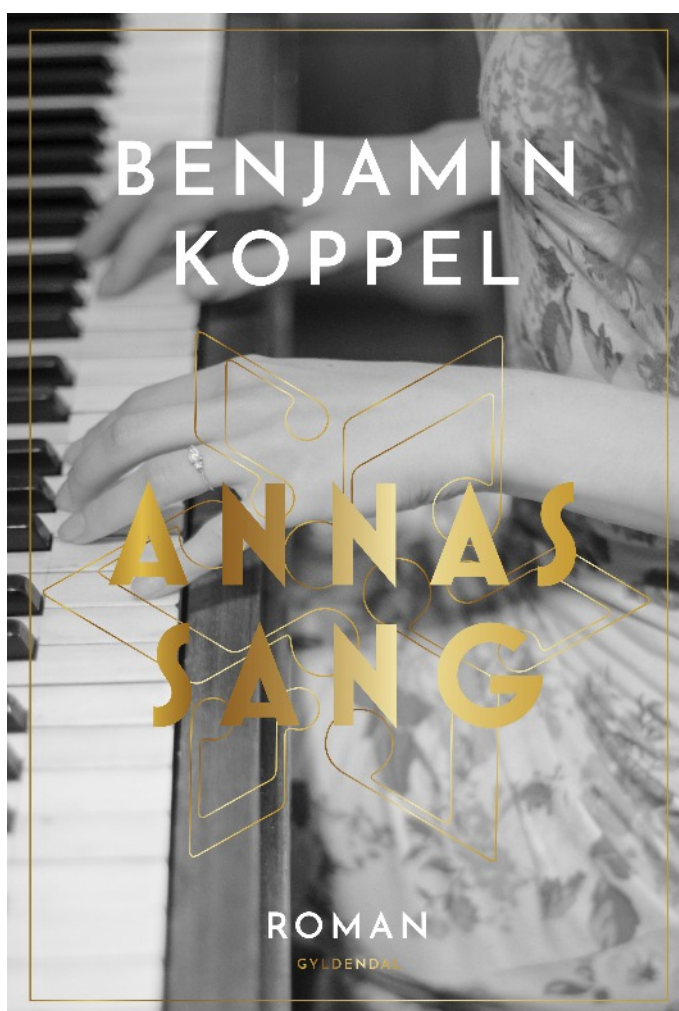
Det er umuligt at referere hele bogen, der indeholde mange interessante oplysninger om Socialdemokratiet og dets fascination af tyskerne, som fortjener at komme frem i lyset.

Arne Hardis: *Pibende hængsler – Socialdemokraterne og den tyske fascination under besættelsen*. Gyldendal. 266 s. 300 kr.

Jødisk familiekrønike

Af Margit Andersen

Familien Koppel er kendt som et dynasti af musikalsk begavede medlemmer, men nu har saxofonisten og komponisten Benjamin Koppel (født 1974) også bevæget sig ind på det litterære geby med en roman, der delvist bygger på hans families historie og delvist er fiktion. At det forholder sig sådan fremgår alene af titlen *Annas Sang*, for den Anna, der synges om, hedder i romanen Hannah med efternavnet Koppelman. Virkelighedens Anna var forfatterens farfars søster, som efter 2. verdenskrig flyttede til Frankrig og lidt efter lidt mistede forbindelsen med sin danske familie. Den genoptog Benjamin Koppel i 2007, da Anna var 86 år gammel, og det var hendes historie, der inspirerede forfatteren til at skrive romanen.



Den begynder i 1929 i Fiolstræde i København, hvor Hannahs familie bor. Faderen Yitzhak og moderen Bruche havde tyve år tidligere forladt Polen for at rejse til USA, men nåede kun til København, hvor de faldt så godt til, at alle Yitzhaks brødre fulgte efter ham. Som mange af de andre jøder fra Østeuropa ernærede de sig som skræddere.

Den store familie samledes hos Hannahs forældre til sabbat og andre jødiske højtider. Selv udgjorde de med deres fem børn syv personer, og når resten af familien var der, kunne de komme op på at være en snes stykker omkring spisebordet. Det gik livligt til med indtagelse af de traditionelle retter, samtaler og musik, for alle Hannahs brødre var musikalske. Det samme gjaldt Hannah, men hendes drøm om en karriere som pianist blev ikke til noget på grund af et fatalt ægteskab.

Da storebrødrene når skelsår og alder, går Bruche sammen med en ægteskabsmægler i gang med at finde passende partnere til dem, og det falder ikke i god jord hos drengene, for de forelsker sig alle i danske piger. Det hjælper ikke engang at sende den ældste, Joseph, på genopdragelse i Polen. Bruche raser, men må overgive sig, indtil det bliver Hannahs tur. Det vigtigste er jo også, at piger bliver gift med en jøde, for det er igennem dem, jødedommen videreføres, og Bruche finder en ønskekandidat, der er søn af en fin skrædder i Paris.

Hannah er noget modvillig, for hun er blevet forelsket i ungkommunisten Aksel, som hun via sin veninde har mødt i Bjelkes Allé, hvor der bliver holdt møder og gode fester. Men i modsætning til brødrene bøjer hun sig for kravet om at føre slægten videre i det rette spor. 2. verdenskrig giver hende dog en kærdommen udsættelse, men da den er slut, må hun rejse til Frankrig og indgå det fatale ægteskab med François. Hun bøjer og føjer sig for at få familielivet til at fungere nogenlunde, men bevarer dog en vis integritet. I smug spiller hun stadig klaver og korresponderer med Aksel. Han er også blevet gift, men deres ungdomskærlighed lever videre pr. fjerndistance.

Historien, der strækker sig over næsten 100 år, giver en levende skildring af det jødiske miljø i det gamle København, hvor der også var classeskel mellem de "gamle" velintegrerede jøder og de nye, fattige "østjøder", der af dem opfattedes som lidt af en skamplet. Der er mange fine detaljer i tidsbilledet og gode persontegninger, men allerstærkest er fortællingen om den undertrykte Hannah, der kunne have drevet det ligeså vidt som sine musikalske brødre, men vælger at indordne sig. Bortset fra at dialogerne undertiden kan være lidt stive i det, er det en meget fængslende og velskrevet debut.

Benjamin Koppel: *Annas Sang*. Gyldendal. 510 s. 300 kr.

Russisk jøde – dansk kommunist

Af Margit Andersen

I tiden mellem 1905 og 1914 ankom der ca. 10.000 russiske jøder til København, som var søgt bort fra forfølgelse og fattigdom. Mange rejste videre til USA, men omkring 3.000 blev i Danmark. De var arbejdere og mange af dem uden megen skolegang, men de blev ikke en byrde for den danske stat, der allerede i 1799 havde indgået en aftale med Mosaisk Trossamfund om, at det stod for al socialforsorg af sine medlemmer. Det kunne lade sig gøre, fordi de fleste »gamle«, integrerede jøder var veluddannede og vellønnede og betalte en slags skat til trossamfundet. Hjælpen til de nye indvandrere var ikke ren godgørenhed, men beroede også på, at man var bange for, at det kunne skabe antisemitisme, hvis de blev for tydelige i det omgivende samfund. Det bedste var, at de hurtigt fik en bolig og en beskæftigelse, og det allerbedste, at de rejste videre, og i mange tilfælde gav trossamfundet dem penge til billetten, hvis det var det, de ville.

En af dem der kom illegalt til landet i 1914 var Sonja Matusoff, senere Besiakov, som kun 17 år gammel havde forladt sin familie i Vitebsk for at slutte sig til sin bror og søster, der havde bosat sig her tidligere. Det er hendes begivenhedsrige liv, der fortælles om i det, forlaget kalder en doku-roman. Den udgiver sig for at være en selvbiografi, men det er hendes søn, Salli, der har skrevet den, sådan som han har fået det fortalt og oplevet og forestiller sig, at hun selv ville have skrevet den.

I første halvdel fortælles om hendes opvækst i Vitebsk, om familien, det jødiske miljø og den altid lurende frygt for pogromer. Moderen er en stærk personlighed, som Sonja vist slægter på. Hun supplerer faderens sparsomme indtægter som omrejsende handelsmand ved at tage ud og være kokekone hos rige, jødiske familier, og da hun finder ud af, at hendes mand holder andre damer på sine rejser, smider hun ham ud og overtager forsørgelsen af deres børn.

Sonja vokser til og er ikke helt tilfreds med den fremtid, der tegner sig for hende, så hun rejser illegalt til Danmark. Da skibet ankommer, går det glat med at komme ud af Frihavnen, der er hverken toldere eller pasbetjente, men vel ude mærker hun en hånd lægge sig tungt på hendes skulder. Det er en betjent, der vil vide, hvor hun skal hen. Alt går mod forventning godt, hun bliver indlogeret hos broren og hans kone, og det lykkes hende at få arbejde, et værelse og til sidst en lejlighed. Det skyldes alt sammen det sociale liv blandt de russiske indvandrere. De har mange foreninger med et rigt kulturliv, der samtidig fungerer som arbejds- og boligformidling.

Sonja møder Zalmen, også fra Hviderusland, hun bliver fru Besiakov og hans makker i deres fælles virksomhed som skræddere og hattemagere. Det går op og ned, men Sonja er altid den



udfarende og beslutsomme, mens Zalmen godt nok er arbejdsom men mere lever i sin egen verden. Tre drenge får de, hvoraf Salli er den yngste. Da Sonja og Zalmen i 1927 får dansk statsborgerskab melder de sig ind i Danmarks Kommunistiske Parti og bliver aktive der. Under krigen må de flygte til Sverige, og da de kommer hjem igen, har de mistet deres lejlighed. Hele tiden er det Sonja, der er den snarrådige, når de står over for problemer, men hun er god til at give det udseende af, at det er Zalmen, der er manden i huset.

Politisk er de heller ikke helt i samklang. Sonja mener ikke, at alt er fryd og gammen i Sovjetunionen, flere i hendes familie blev henrettet under Stalins udrensninger, mens Zalmen dør »som den sidste stalinist i Danmark«. Begge forblev de dog overbeviste kommunister. Sonja døde i 1977 80 år gammel, mens Zalmen levede til 1988 og blev 97 år.

Salli Besiakov: *Sonja – russisk jøde, dansk kommunist*. Forlaget Republik. 268 sider. 299 kroner.



Det historiske øjeblik, da Danmarks krigsminister og udenrigsminister fik meddelelse om, at vort næstnærmeste nabo, Sovjetunionen, havde lovet at respektere vort Rødnæse-landes suverænitet.

Tekst og tegning: Herluf Bidstrup. Svømmøllen 1948.

Redaktøren siger svaret är fel

Mette Frederiksen forsøgte at gøre valget til et spørgsmål om at skabe tryghed. Men det kræver jo, at folk er utrygge. Så hun opfandt en historie om, at ældre mennesker var utrygge, når de gik ned i deres vaskekældere.

Den påstand ville Tante-Berlingeren gerne være med til at dokumentere. Så en journalist fra avisen ringede til formanden for Seniorbofælleskabet i Mjølnerparken på Nørrebro, Janni Milsted, og spurgte hende om hun var utryg ved at gå ned i vaskekælderen. »Nej, det er jeg ikke,« svarede Janni. »Men møder du ikke unge som opholder sig i kælderen?« spørger

journalisten. »Jov,« svarer Janni, »man har taget deres klublokale fra dem, så de har jo ikke noget andet sted at være, hvis vejret er dårligt.« »Men gør det dig ikke utryg?« prøver journalisten igen. Og da Janni gentager, at det er hun ikke, så spørger journalisten, om hun må sende en fotograf ud, så vil hun ringe tilbage om fem minutter.

Fem minutter efter ringer journalisten og meddeler, at der kommer ingen fotograf, for redaktøren syntes ikke, der var en historie.

John Christoffersen